

Épületfotó - a Vakok Országos Nevelő és Tanintézetének (Budapest, Ajtósi Dürer sor 39.) főhomlokzata

Leltári szám: VLT 346.1.1 

Alkotó: Baumgarten, Sándor / építész
Herczegh, Zsigmond / építész

Készítés ideje: 1899-1904

Készítés helye: Budapest

Technika: digitális fotó

Budapest Főváros Levéltára őriz egy 1899. áprilisi tervsorozatot a főépületről (pince és alapozási alaprajz, alagsori, földszinti, I., II., III. emeleti alaprajz, keresztmetszet, hosszmetset, Hungária úti homlokzat, főhomlokzat). A főhomlokzati rajz sérült állapotban van. A terveken Vakok Országos Intézete felirat látható, szerepel rajtuk a két építész és Ziegler Géza építőmester aláírása.

Az alagsori rajzon műhelyek, a főlépcső mögötti épületrészben konyha látható. A földszinten a főlépcsőtől jobbra igazgatói lakás, a főlépcső mögötti részben ebédlő, a Hungária úti szakaszon tanteremk szerepelnek. Az Első emeleten a díszterem, attól jobbra az apácák lakosztálya, balra a sarkon két hálóterem áll, amely mögött a Hungária úton foglalkoztató szobák sorakoznak. A második emeleten a díszterem légtere és hálóteremk láthatók.

A keresztmetszeten az udvari ablakok nagyon hasonlóak a megvalósult állapothoz, a tetőn csúcsdíszek állnak, a fölé nyúló pillérek befejezése is díszes. A hosszmetseten látszik az előcsarnok és a díszterem, illetve a bejárat fölé nyúló, díszes, leveles kovácsoltvas konzol által alátámasztott, hosszan kinyúló előtető. A díszterem szintjén erkély, illetve a homlokzat előtt álló női alak látható. Az előcsarnokban a korlát baluszteres.

A Hungária úti homlokzat rajza eltér a megvalósult állapottól, amely egyszerűbb és egyben letisztultabb. A rajzon nincsenek a legfelső szintről ma lefelé induló téglasávok. Az emeleteken kettős és hármas ikerablakok, illetve önmagukban álló ablakok nyílnak, amelyek közt az első emeleten széles téglasáv húzódik, a másodikikon falfülkék állnak. Az ablakok formája közelebb áll az udvari fronton megvalósultakhoz, mint az utcaiakhoz. Minden szint között osztópárkány fut körbe. Az oromzatok bonyolultabbak, barokkosabbak, a pártázat is bonyolultabb, amelyben kisebb oromzat jellegű elemek emelkednek. A pillérek a megvalósulthoz hasonlóan lefelé szélesednek az alagsori részen, ahol a kváderezés mintája hasonlít az Iparművészeti Múzeuméhoz.

1906-ban az épület keleti sarkához egy háromnyílásos részt csatoltak, amelyet Gyalus László tervezett.

szerző: Rákos Katalin

Irodalom

- Gerle János, Kovács Attila, Makovecz Imre: *A századforduló magyar építészete*. Szépirodalmi Könyvkiadó – Bonex, Budapest, 1990. - p. 31.
- *Építő Ipar*, 26. (1902). 1902. - p. 217-219., 224.
- Jászniagi Sándor: *Budapest in Wort und Bild. Bd. 1*. Intern. Allgemeine Verlagsgesellsch., Berlin, 1899. - p. 380.

